

44.

A Z E G Y H Á Z E G Y S É G E .

Irta: Csia Lajos.

Jézus a urvacsora szerzése után, mielőtt tanítván aitól el-
 vált volna, megnevezett főpapi imádságában imádkozott övéinek egységé-
 ért: "Nemcsak ezekért kérlek Téged, hanem azokért is, akik az ő beszé-
 dük által hinni fognak Bennem, hogy mind egyek legyenek, mint Te,
 Atyám, Bennem vagy és én Tebenned, hogy ők is Bennünk legyenek, hogy
 a világ elhiggye, hogy Te küldtél Engemet. Én is azt a dicsőséget, a-
 melyet Nekem adtál, nekik adtam, hogy egyek legyenek, mint mi egyek
 vagyunk: én Bennük és Te énbennem, hogy teljességre jussanak az egy-
 ségben, hogy a világ felismerje, hogy Te küldtél Engemet és őket úgy
 szeretted, mint Engemet szeretted!" /Jn.17:20-23./ Pál az egyházzól
 írt levelében, az efézusi levélben, nem mulasztja el, hogy erről az
 egységről a legnagyobb mértékben megemlékezzék: "Krisztus... adott egye-
 seként apostolokul, egyeseket prófétául, egyeseket meg evangélistá-
 kul, egyeseket pedig pásztorokul és tanítókul, a szentek hel reállitá-
 sára, szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére, azig mind-
 annyian elárunk a hitnek és az Isten Fia ismeretének egységére, tel-
 jes rőrfiuságra, a Krisztus teljességével bíró kor mértékére, hogy to-
 vább ne legyünk kiskorúak, kiket habok hánynak s a tanítás akármiféle
 szele elsodor, ahogy az emberek a megtévesztés műfogásaival csalárdul
 találcokra tanítanak; hanem az igazsághoz ragaszkodva növekedjünk a
 szeretetben mindennyian öbelé, aki a Fej, a Krisztusba, akiből a test,
 attól a mindenféle egybehangzó szolgáltatótól összekapcsoltan és
 összekötözötten, amelyet minden egyes tag a maga mértékében nyújt, a
 test növekedését végezi a maga építésére szeretetben". /Ef.4:11-16/.
 Ez a két fő bibliai hely ad utbaigazítást az egyház egységére vonat-
 kozólag.

Jézus maga Mté 16:18-ban és 16:17-ben világosan és félre-
 érthetetlenül kijelentette, hogy tanítványai egy összefüggő és szab-
 lyozott testületbe tartoznak, melynek az Úr görögre átfordított beszé-
 de az egyház /ekklésia/ nevet adta. A fentebbi idézet nem csalíti az
 egyházat, hanem csak tanítványait összefogó név nélkül; mégis félre-
 érthetetlenül az egyházzól beszél, s azt olyan testületnek tartja, a-
 melyhez nemcsak akkori tanítványai tartoznak, hanem azok is, akik e-
 zek szavára hinni fognak. Jézus nemcsak azt állítja az imádságában,
 hogy mindazok, akik bármely helyen és bármely időben öbenné hisznek,
 egy egységbe tartoznak öszbe, hanem azt is, hogy ennek az öszbetarto-
 zásnak, ennek az egységnek a világ előtt is láthatatlannak kell lenni-
 e, mert ez az egység lesz a próbaköve annak, hogy Jézus az Isten, az
 Atya küldötte a földön. Azt állítja továbbá, hogy ez az egység képe-
 zi azt a dicsőséget, úgy is mondhatnánk: tekintélyt, melyet az Úr föl-
 dön élő egyházának ad. Végül az egyház egységét arra a világ előtt
 rejtve maradó egységre viszi vissza, amely közte és mennyei Atyja kö-
 zött van; szavai azt árulják el, hogy az egyház egysége a Fia és az
 Atya egységéből táplálkozik, abból nő ki. Ebbé az egységbe, tehát a
 Szenthárosságba nő bele az egyház Krisztuson keresztül, s ebből a rej-
 tett isteni egységből nő ki az egyház csodálatos szervezete és egysé-
 ge. Jézusnak ezt az állítását Pál magyarázza meg bővebben az I. Kor.
 12-ben, hol elmondja, hogy akiket Isten szidók, hollének, rabanczok
 és szabadosok közül egy Szellemmel itatott meg, azok között a Szellem
 különböző ajándékokat osztott ki úgy, hogy ezek az ajándékok egyarást
 egészítik ki, összemunkálnak egy célra anélkül, hogy ezt az összemun-
 kálást ember kitervezné vagy kintzné. Mégis az öszszhang és az öszze-
 működés eredményei oly csodálatosak nemcsak az egész egyházban, ha-
 nem egy helyi gyülekezetben is, hogy ez az öszszhang és a belőle folyó
 egység érthetetlen csoda volna, ha csak Jézus isteni küldetésével és
 az egyház isteni rendeltetésével a csodát meg nem magyarázhatnók.

Ugyanerről az egységről a az egységnek ugyanarról az okáról beszél az efézusi levél idézett helye is. Krisztus mennybemenetele után az Atya királyi székéreült, s a teremtés Ura lett; ebben a magányosságában azonban nem feledkezett meg egyházáról, hanem szemefényesítő gondoskodott róla. Hogy az egyház az eléje kitűzött célt elérte, építésére különböző, a kitűzött célt szolgáló munkásokat támasztott az egyházban belül: apostolokat, prófétákat, evangélistákat, pásztorokat és tanítókat, kik mind az igének különböző kezeléseivel foglalkoznak. Az építés tehát az ige hirdetésével történik, úgy, a szentek helyreállítása, azaz mindeniknek arra a helyre való állítása, ahová Isten eleve megalkotott terve szerint az illető való. Mindenki lölt. Az ige hirdetésnek, melyet az egyházban az egyháznak Isten küldöttéi végeznek, az a célja, hogy az egyház összes tagjai eljussanak ugyanarra a hitre, s az Úrnak, Jézusnak ugyanarra a megismerésére, tehát a hitnek és ismeretnek egységére, amelyben tudják, hogy Jézuson kívül nincs más út a világ megszabadulására, és ezért erre a Jézusra ismeretnek egysége, nem pedig valami emberektől kiadott hivallásban, dogmatikában, concordiaében. Nem elég azonban, hogy eljussanak erre az egységre, mert az egyház helyen épített város ebben a világban, hol nagy a szélfújás és sokfelől sok a támadó; az egyháznak a viharban, a támadások közepette meg kell óvnia, meg kell őriznie, ezt az egyező hitet és felismerést. Tévtanítók munkálkodnak a világban, kik ravaszul kiesselt fogásokkal igyekeznek a gyantalan és hiszekönyv egyháztagokat maguk után hódítani, s ezáltal maguknak tekintélyt, hasznot és követőket szerezni. Az egyház tagjaira hát kifelé kemény harc, befelé pedig az a kötelesség vár, hogy az egységet szeretetben megtartsák. A szeretet, mely az egyház tagjait összefűzi: a szolgálatoknak szeretettel való végezése az a dicsőség, amellyel Krisztus földön küzdő egyházát megdicsőítette.

Ha ezeknek a bibliai helyeknek igaz értelmét meggondoljuk, akkor arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy az egyház egysége nem az egyházak egysége, azaz nem a földön ma létező és emberektől felállított különböző felekezetek egységéről, közöttük kötött megállapodásokról s közeledésekről van szó, hanem arról az egy egyházzal, melyet Krisztus a gyházának nevezünk, s mely szervezetében éppen úgy, mint tagjainak vilálasztásában Isten munkája s nem embereké. Ennek az egyháznak a feltételezése igen sokszor a hit dolga, mert olykor alig látunk belőle valamit; ésde a szent Szellem célja az, hogy ezt a láthatatlan egyházat láthatóvá tegye, azaz tapasztalhatóvá. A láthatatlan egyháznak láthatóvá azaz tapasztalhatóvá válása azáltal következik be, hogy itt is, ott is, emberi munkától függetlenül közösségek, csoportok tűnnek fel, amelyekben az Isten szeretete, ez az igazi egység tapasztalhatóvá lesz, mint ez például a római császárság idején, s keresztényen üldözések korában történt. Amikor a világban az egyházon kívül a szeretetlenség nő, az egyház Istenhez menekül, Isten szívére zárkózik és onnan melegséggel, szeretettel telik meg; a szeretet-árasztó csoportok száma nőni fog és a szeretet fokozódik; az egymástól addig távollévő, sőt alig tudó csoportok egymásról ugyanarról a szeretetről, ugyanerről a vezető Szellemről ráismernek, egymáshoz közelednek, egymásnak kezet nyújtanak, s egységük az őket néző világ előtt is nyilvánvaló lesz, s így a világ elé térül egy eddig soha nem látott, meglepő, új kép: az egy egyház, mely emberi számítás vagy tervezés nélkül is mindenütt ugyanaz, tudniillik ugyanannak az isteni szeretetnek földi megvalósulása, kitöltése. Ez lesz az utolsó idők egyháza, mely nem a felekezetek egyesüléséből, hanem isteni születéséből jó létre. Ebből az következik, hogy minden emberi igyekező

arra, hogy a ma létező felekezetek egymáshoz közelebb jussanak és ezt a közeledést gyűléseken kimondott határozatokkal munkálják, az egyház való és végső egyesülése szempontjából közbűns; emberi erőlködés vagy igyekezet nem képes az egység valódi létrehozóját előteremteni vagy fokozni, tudniillik a szeretetet. A szeretet egyetlen forrása Isten: "mi azért szeretünk, mert Ő szeretett minket először!" /Jn. I. 4:19/ Az egység egyetlen munkálása asszal lehetséges, hogy Istenben közeledünk, Istenben elmerülünk, Istennel eltelünk. Ha az Ő szeretetének szívünkben helyet adunk, az egymás iránt való szeretet természetesen fog szívünkben megteremni, s ebből a növekedő szeretetből fog születni az egyház egysége. Emberi határozatok és szervezkedések mitsem segítenek. Az egyház egységét Isten teremti meg: égből jövő isteni csoda lesz az, mely ezt a bélyeget viseli: nem ember csinálta!

De ez az isteni jelleg nem jelenti azt, hogy előzményei nem lesznek. Mint ahogy az utolsó antikrisztus nem fog előzmények nélkül megjelenni, hanem előbb több, sőt sok antikrisztus száll fel a népek tengeréből, kik a végső antikr. jellemét már világosan mutatják, de az emberiség még nem érett meg arra, hogy utánuk szédüljön; úgy az egyház egysége is sokszor láthatóvá válik az egyháztört. folyamán már sokszor láthatóvá vált anélkül, hogy az emberek nagyon felfigyeltek volna rá. Világhódító- s embergyilkos csészárok nagyobb feltűnést keltenek ebben a világban, mint a béke munkás emberei: erőszakos tévmutatók, papi fejedelmek felől tübbet irtak, mint az egyház egységének Istentől küldött bizonyosságtévfőiről. A jó is, a rossz is teljes kifejlődése előtt meg meg jelenik, de az idők végén úgy jön majd mind a kettő, mintha új volna, mert akkor fogja először az egész emberiség figyelmét magára hívni. Az idők végén a borzalmas bizonytalanság napjaiban egy nép fog élni a földön, amely üldözöttségben is, a nyugalomnak és biztonságnak minden jelével a békeességet nemcsak hirdetni fogja, hanem élni is; ez a nép az igaz egyház fiaiból áll majd, kik között sokan lesznek akkor vértanúk, de a szeretet tenői is, mert kínzóikat és üldözőiket áldva fognak meghalni.

A kérdés már most az, hogy s milyen előzmények után születik meg ez a nép, mely az utolsó időkben az egyház egységét a világ elé fogja tárni. Mert, amint mondtam, ez a nép már előbb is itt fog élni észrevétlenül, lenézve, félretéve, de akkor - elkészülése pillanatában - elő fog lépni és az igaz egyház képviselőiként fogja a világ figyelmét magára hívni. Akkor azok az egyházak, melyek csak bitortolték ezt a nevet, az antikr. táborában a nagy paráznát alkotják majd.

Az egyházak, t. i. a Krisztus igaz egyházának lényegéhez tartozik az egység; ahol az egység hiányzik, ott vagy semmi sincs az igaz egyházból, vagy a tagok betegek és gyógyításra szorulnak. Mégis ennek az egyháznak és az egyház egységének létrejövéséhez hozzátartozik a szakadás éppen oly kétségtelen szükségességgel, mint ahogy az egyház lényegéhez tartozik az egység. Az egyház és az egyház egysége ellentétek csendes vagy viharos harcában születik meg, fejlődik ki és jut befejezéshez. Ezek az ellentétek részben az igazi egyház és az őt környező világ között vannak, részben az egyházban magában. Jézusnak ily szavai: "Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békeességet vessek a földre; nem békeességet jöttem vetni, hanem kardot". /Mt. 10:34/ "Szükséges, hogy botránkozások jöjjenek". /Mt. 18:7/ Világosan mutatják, hogy Isten tervében, mellyel az egyház egységét megvalósítani s-karta, benne voltak a szakadások, a harcok, sőt a kísértések arra, hogy e greszek az egyházzal, mint valami bűnös és gonosz dologgal szakítsanak. Teljes nyíltsággal és világossággal beszél Pál arról, hogy feladás igében Jézus tanítványai nem járhatnak, hogy hívő és hitetlen között közösködés nem lehet. /II. Kor. 6:14-18./ Sátán gonosz törvétesei közé tartozik, hogy a Biblia e világos beszédével szemben lát-

szólag "hívó" emberek "szeretetnek" hirdetik, hogy a hívők és hitetlenek közt lévő ellentéteket, az élet és halál közé vetett szakadékot lehetőleg elleplezzük, aminek az a következménye, hogy Isten gyermekei közt, s az ugynevezett egyházakban az istentelen elem jut befolyásos, sokszor vezető szerephez. Az ebből következő sátni gyűlöletük elviselését és az egyház külső szervezetének tönkretétele elnézését aztán a szeretet különösen magas fokának tulajdonítják azok a Farkas "kereszténynek" akiknél legfeljebb a Sétán iránt való hűségről beszélhetünk, de nem a Krisztushoz való hűségről. Ahol Isten egyházában ilyen "szeretet" pusztít, ott persze semmi sem történik az egyház igazi egységének megvalósítására. Hitetlen papokkal vagy világ fiaival tárgyalni az egységről annyit jelent, mint az igazi egységet akadályozni, és szavakkal gonosz játékot játszani.

Ugyanez a hűtlen játék folyik az Isten gyermekeinek közösségein belül azok részéről, akik az ellentéteket, melyek komolyak, és könnyelműek, határozottak és határozatlanok, megszentelődésre vágyók és világiak hajlamúak, igazságkeresők és szinlelők között természet-szerűleg támad, a szeretet nevében elleplezni igyekeznek, és szeretetlenséggel megbocsátásra való készség hiányával vádolják azokat, akik az Istenhez való közeledés igazi akadályaira rámutatnak és azok eltávolításáért buzgólkodnak. Pál mondta: "Szükséges, hogy szakadások legyenek" /I. Kor. 11:19/. Jézus és az apostol teljes összhangban mutatnak rá arra, hogy az egység megvalósításának nélkülözhetetlen feltétele az elválás. Mikor Isten felé egy közeledő lépést tesszünk, eltávolodunk azoktól, kikkel előbb egyvonalban voltunk. Keserű, fájdalmas elválások, sőt megurcoltatások, gyanúsítások érák tudunk csak Istenhez és a benne való igazi egység lehetőségéhez közeledni. Akik ragaszkodnak a külső, látszólagos egységhez, sohasem érik el a belső, valódi egységet.

Arra a kérdésre tehát: mi az útja az egyház egysége megteremtésének? ezt a rövid feleletet adhatjuk: közeledni Istenhez. És ehhez nem kell hozzátenni: "és az emberekhez", mert amikor Istenhez közelebb jutunk, egymáshoz is közeledni fogunk. Egy nagy kör közepe képzeld Istent, és egy a kör távoli vonalán az egyház tagjait. Ha ezek egymáshoz közelednek, eltávolodnak más testvéreiktől; ellenben ha senki sem tekint a melléte lévőre, hanem csak a központban lévő Istenre és Felé közeledik, az anélkül, hogy embertársaira tekintene, mikor a Központ felé közeledik, minden oda közeledőhöz közelebb jut. Tehát, hogy az egyház egysége megvalósuljon, Istenben kell mélyebben gyökerezni, Istenben kell mélyebben elmerülnünk, Istennel való egységünket kell valószínűsabbá tennünk. "Kereszettek először a mennyek királyságát és annak igazságosságát, s a többieket hozzáadják néktek". /Mt. 6:33/

Nem hagyhatom el a tárgyat anélkül, hogy az egyház egységének egyik legnagyobb akadályára rá ne mutassak, mely a gyakorlati életben mutatkozik. Ez az ok az Isten országa munkásainak önzése; az a képzelt jog, tulajdonképpen bitorlás, amellyel az emberek bizonyos tömege fölött magukat kizárólagos tulajdonosoknak, uraknak gondolják, s ebbéli birtokukat féltékenyen őrzik. Ha aztán bizonyos emberekhez több "tulajdonos" is jogot formál, akkor megindul a harc, nem mindig azért, hogy ki nyírhatja a juhok gyapjút, hanem sokszor azért, hogy kinek van joga valamely területen a tüzet oltani. Megoldásként mutatkozik azt mondani ki, hogy mindenkinek annyi juhhoz van joga, amennyi között munkálkodik, amennyit tényleg szolgál; de rájöttünk, hogy ez a látszólagos jog is bitorlás, mert a juhok egyedüli tulajdonosa Isten; mi pedig haszontalan szolgálunk csupán, akik az égi Gazda számára dolgozunk, őrizzük a juhokat, Tőle kapjuk eleségünket és nem magunk hajtjuk be azt a juhokhoz. Ha tehát az égi Gazdának úgy

retszik, hogy egyes juhokat tőlünk elvegyen és más pásztorra bizzon,
 nekünk esiatl semmi panaszra és kárpótlásra jogunk nincs. Isten a
 tulajdonos, Ő rendelkezik a juhokkal. Milyenekben többször előfordult,
 hogy egyik hallgatón az én hallgatóim egy részéből kis kőrt csinált
 magának és abban pásztor lett, sőt azt is megtette, hogy ezeket a kü-
 lön szakított juhokat azzal a tanítással, azzal az eledellel táplálta
 tovább, melyet tőlem kapott. Először békén hagytam ezt az "ornást",
 később, mikor láttam, hogy a juhokat félrevezették, felháborodtam,
 megint aztán a következő belátás győzedelmeskedett rajtam: tulajdon-
 képpen én is azt csináltam Isten juhaival, amit azok a maguktól ki-
 nevezett pásztorok. Isten juhait magamnak tekintem és fáj, hogy má-
 sok terelgetik az én juhaimat, és pedig rossz legelőre, mert a maguk
 hamisságát is belevelezzik a hirdetés igébe. Rájöttem arra, hogy ne-
 kem sem tulajdonaim azok a juhok, akik a táplálékot tőlem kapták, ha-
 nem én csak szolgáljuk vagyok, aki megbízását és képességét felhívó
 kapja: Attól, akinek én is minden képességgemmel és földi viszonyaim-
 mal együtt szolgálja vagyok. A juhok tulajdonjogáról való lemondás az
 eredményes szolgáltatásnak feltétele az Isten szőlőkertjében, vagy így
 is mondhatjuk: az Isten legelőjén. Ha ettől a "tulajdonjog"- felfo-
 gástól a pásztor megszabadul, azokkal könnyebb és boldogítóbb lesz a
 szolgálata, egyúttal sokkal eredményesebb is, mert nem a juhokkal áll
 már szemben, hanem az égi Pásztorra, aki a Gazda is. Ezzel a megköny-
 nyebbüléssel a szívben, tisztábban hirdethetjük az igét, mert nem ar-
 ra nézünk, hogy a juhokat megtartsuk magunknak, hanem arra, hogy Is-
 tenhez közelebb vigyük őket. A Gazda nem mi vagyunk, s Ő gondoskodik
 majd juhairól is a pásztorokról is, mi csak Neki tartozunk felelősé-
 séggel, és ah Ő küld nyugodtan mehetünk tovább, a juhainknak többé
 nem kellünk. Mikor azonban azt vesszük észre, hogy más pásztorok a
 juhokat Istentől is mintegy elszakítva maguknak nevelik, mikor azt-
 látjuk, hogy önszó okokból félre nevelik őket, s hamis, hasznos táplálék-
 kal látják el őket, mint János látta ezt Diotrefészénél, akkor nem-
 csak jogunk, hanem kötelességünk is az örüllő szerepében kiáltani, a
 juhokat is figyelmeztetni, mint azt Pál is sokszor tette. Ez a viszony
 pásztor és juh között azonban sokkal általánosabb, minthogy csak a
 hivatalos, földi értelemben hivatalos pásztorokra "papokra" hivatkoz-
 nék. Tulajdonképpen mindenki pásztor, őrizője azoknak, akik közé Is-
 ten állította, s mindenki benn felbred a vágy, a bűnös kívánság, hogy
 a társa szeretetének kizárólagos, vagy legfőbb első élvezője legyen.
 Az ingyen szeretés, az ingyen fáradozás, a testvérek haszonnélküli
 kiszolgálása tehát mindenkinek egyformán kötelessége, s ez a szolgálat
 az egyház egységének legfőbb feltétele.